

**Л. С. Виготський
теорія «Складної
структури
аномального
розвитку»**

Презентація
студентки 267 групи
Морозової Світлани

- Л. С Виготський розробив теорію складної структури аномального розвитку, яка означає, що дефект не призводить до випадіння чи порушення якоїсь однієї функції, а відображається на всьому розвитку дитини. Структура аномального розвитку складається із первинного дефекту (ядра), викликаного певним хворобливим фактором, і вторинних та супутніх порушень, що виникають під впливом первинного дефекту у процесі розвитку дитини.

- Всі структурні компоненти є взаємозалежними, окрім того вторинні ускладнення пов'язані з дією середовищних факторів у розвитку психіки дитини. У складній структурі аномального розвитку вчені виділяють такі закономірності:
- • на рівень розвитку дитини суттєво впливає ступінь і якість первинного дефекту (тотальне чи часткове, органічне чи функціональне ураження);
- • від ступеня вираження та якості первинного дефекту залежить не лише кількісна, а і якісна своєрідність вторинних відхилень у розвитку аномальної дитини;

- від ступеня вираження та якості первинного дефекту залежить не лише кількісна, а і якісна своєрідність вторинних відхилень у розвитку аномальної дитини;
- своєрідність розвитку аномальної дитини залежить від часу виникнення первинного дефекту: чим раніше діє хворобливий фактор, тим важчим є ступінь порушення;
- особливості розвитку аномальної дитини визначаються і середовищними факторами, особливо педагогічними умовами;
- чим далі від першопричини знаходиться порушення, тим більше воно піддається виховному і лікувальному впливу (Л. С Виготський);

ПОНЯТТЯ «АНОМАЛЬНА ДИТИНА»

- До аномальним відносяться діти, у яких фізичні чи психічні відхилення призводять до порушення нормального ходу загального розвитку. азлічні аномалії по-різномувідображаються на формуванні соціальних зв'язків дітей, на їх пізнавальних можливостях. В залежності від характеру порушення одні дефекти можуть повністю долатися в процесі розвитку дитини, інші підлягають лише корекції або компенсації. озвиток аномальногодитини, підкоряючись в цілому загальним закономірностям психічного розвитку дітей, має цілий ряд власних закономірностей.

- Виготський висунув ідею про складну структуру аномального розвитку дитини, відповідно до якої наявність дефекту-якогоодного аналізатора або інтелектуального дефекту не викликає випадіння однієї локальної функції, а призводить до цілого ряду змін, що формують цілісну картину своєрідного атипового розвитку. Складність структури аномального розвитку полягає в наявності первинного дефекту, викликаного біологічним фактором, і вторинних порушень, що виникають під впливом первинного дефекту в ході подальшого розвитку. Інтелектуальна недостатність, що виникла в результаті первинного дефекту - органічного ураження головного мозку, - породжує вторинне порушення вищих пізнавальних процесів, що визначають соціальний розвиток дитини. Вторинне недорозвинення властивостей особистості розумово відсталого дитини проявляється в примітивних психологічних реакціях, неадекватно завищеною самооцінці, негативізмі, несформованості вольових якостей.

До основних категорій аномальних дітей в дефектології належать такі:

- 1) діти з вираженими і стійкими порушеннями слухової функції (глухі, слабочуючі, позднооглохшіє);
- 2) діти з глибокими порушеннями зору (сліпі, слабозорі);
- 3) діти з порушеннями інтелектуального розвитку на основі органічного ураження центральної нервової системи (розумово відсталі);
- 4) діти з важкими мовними порушеннями (логопатами);
- 5) діти з комплексними порушеннями психофізичного розвитку (сліпоглухонімі, сліпі розумово відсталі, глухі розумово відсталі);
- 6) діти з порушеннями опорно-рухового апарату;
- 7) діти з вираженими психопатичними формами поведінки.